

Επιδράσεις από τη χρήση του Διαδικτύου

www.cetl.upatras.gr

Χρήστος Θ. Παναγιωτακόπουλος
Ανθή Καρατράντου
Στέφανος Αρμακόλας

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του μαθήματος «Επιδράσεις από τη χρήση του διαδικτύου» είναι η επιτυχής ολοκλήρωση του μαθήματος:

- **Εργαστήριο Η/Υ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Το μάθημα συνίσταται από πέντε (5) ενότητες:

- Ενότητα 1. Το διαδίκτυο: Βασικά στοιχεία**
- Ενότητα 2. Η ηθική του διαδικτύου**
- Ενότητα 3. Το ηλεκτρονικό έγκλημα**
- Ενότητα 4. Διαδίκτυο και Ιδιωτικότητα**
- Ενότητα 5. Διαδίκτυο και Δημοκρατία**

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Το μάθημα αναπτύσσεται καθ' ολοκλήρου σε εργαστηριακό επίπεδο, με θέματα που έχουν ως ακολούθως:

Ενότητα 1. Το διαδίκτυο σήμερα και στο μέλλον

- Η γέννηση, η εξέλιξη του διαδικτύου και τα βασικά χαρακτηριστικά της λειτουργίας του
- Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (δημιουργία λογαριασμού) και ο Παγκόσμιος Ιστός
- Οι μηχανές αναζήτησης, ο τρόπος λειτουργίας τους και οι τεχνικές αναζήτησης δεδομένων για τη μείωση της έκτασης αναζήτησης
- Ο «βαθύς ιστός» και ο «σκοτεινός ιστός»
- Το διαδίκτυο των πραγμάτων, έλεγχος και αυτοματισμοί (Arduino, Raspberry Pi3)
- Η επίδραση του διαδικτύου στη σύγχρονη κοινωνία και το διαδίκτυο στο μέλλον

Ενότητα 2. Η ηθική του διαδικτύου

- Η ηθική στη χρήση των υπολογιστικών συστημάτων και τα ηθικά διλήμματα της ρομποτικής, ηθική και κυβερνοηθική
- Η ηθική των υπολογιστών και η πληροφορία, η ηθική χρήση του διαδικτύου και η εκπαίδευση
- Αρνητικές επιδράσεις της ψηφιακής τεχνολογίας στην εργασία, στην υγεία και στο περιβάλλον
- Το ηλεκτρονικό έγκλημα, η ηθική χρήση των υπολογιστών, η επαγγελματική ευθύνη και η παγκόσμια ηθική της πληροφόρησης
- Ιστολόγια, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δημοσιογραφία
- Θέματα ασφάλειας στο διαδίκτυο για γονείς, εκπαιδευτικούς και μαθητές
- Χρήση συστημάτων cloud.

Ενότητα 3. Το ηλεκτρονικό έγκλημα

- Οι μορφές του ηλεκτρονικού εγκλήματος, το ηλεκτρονικό έγκλημα με στόχο τον υπολογιστή (μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση, διασπορά κακόβουλου λογισμικού, παρεμπόδιση ή εξουδετέρωση λειτουργίας υπολογιστών)
- Το ηλεκτρονικό έγκλημα με εργαλείο τον υπολογιστή (παραβάσεις περιεχομένου, μη εξουσιοδοτημένη αλλαγή - παραποίηση δεδομένων ή λογισμικού για αποκόμιση οφέλους, παράνομη ή/και ανάρμοστη χρήση της επικοινωνίας)
- Η ασφάλεια των δεδομένων του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, του παγκόσμιου ιστού και η ασφάλεια στις ηλεκτρονικές ψηφοφορίες
- Η προστασία του παιδιού, η αστυνومία του κυβερνοχώρου, οι νομοθετικές παρεμβάσεις και η νομοθεσία για την ηλεκτρονική επικοινωνία και τη διακινούμενη πληροφορία
- Ορθή και ασφαλή χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και μέσων κοινωνικής δικτύωσης
- Πνευματικά δικαιώματα στο διαδίκτυο και άδειες τύπου creative commons.

Ενότητα 4. Η ιδιωτικότητα

- Η σημασία της ιδιωτικότητας, η ιδιωτικότητα και η Πληροφορική – η ανωνυμία
- Η προστασία της ιδιωτικότητας από το υφιστάμενο πλαίσιο, η ιδιωτικότητα στο διαδίκτυο και οι παραβιάσεις της
- Η ιδιωτικότητα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, το Facebook και η κινητή τηλεφωνία
- Παραβιάσεις της ιδιωτικότητας και εγκλήματα στον κυβερνοχώρο, προσωπικά δεδομένα, έλεγχος και διαδικτυακή συμπεριφορά, χρήση Cookies
- Οι εστίες συλλογής και διατήρησης των προσωπικών πληροφοριών, το δικαίωμα στη λήθη και η Google
- Πληροφορία, ιδιωτικότητα, διαδίκτυο και Δημοκρατία και διαδικτυακός ακτιβισμός
- Μη εξουσιοδοτημένη μετάδοση προσωπικής πληροφορίας
- Τα μεγάλης έκτασης δεδομένα, η ιδιωτικότητα και κανόνες διαφύλαξης της ιδιωτικότητας
- Ρυθμίσεις φυλλομετρητή για ασφαλή περιήγηση και ρυθμίσεις προστασίας της ιδιωτικότητας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη ψηφιακού - τεχνολογικού γραμματισμού των εν δυνάμει εκπαιδευτικών, αναφορικά με:

- την ανάπτυξη γνώσεων για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου και των κινδύνων που κρύβει η χρήση του,
- την ανάπτυξη δεξιοτήτων ταυτοποίησης προβληματικών καταστάσεων και αντιμετώπισης θεμάτων σχετικών με το ηλεκτρονικό έγκλημα και
- την ανάπτυξη στάσεων που υιοθετούν συμπεριφορές προστασίας της ιδιωτικότητας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Εξηγούν τον τρόπο λειτουργίας του διαδικτύου των πραγμάτων, συζητούν για απλά συστήματα ελέγχου και αυτοματισμών και αναγνωρίζουν την επίδραση του διαδικτύου στην καθημερινότητα του ανθρώπου.
- Συνδέουν την έννοια της ηθικής με τη χρήση των υπολογιστικών συστημάτων, των ρομποτικών συστημάτων, με το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- Εξηγούν τις αρνητικές επιδράσεις της ψηφιακής τεχνολογίας στο χώρο της εργασίας, της υγείας, του περιβάλλοντος, της πληροφόρησης, της δημοσιογραφίας και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.
- Χρησιμοποιούν συστήματα τύπου νέφους (cloud).
- Αναγνωρίζουν τα πνευματικά δικαιώματα σε ψηφιακό υλικό, λογισμικό και τους τύπους των αδειών creative commons.
- Περιγράφουν τρόπους παραβίασης της ασφάλειας των δεδομένων στο διαδίκτυο, τους τύπους του ηλεκτρονικού εγκλήματος και διατυπώνουν τις βασικές νομοθετικές παρεμβάσεις για την προστασία του χρήστη.
- Αναλύουν θέματα ασφάλειας στο διαδίκτυο για γονείς, εκπαιδευτικούς, μαθητές και διατυπώνουν κανόνες προστασίας του παιδιού από τους κινδύνους του διαδικτύου και κανόνες ορθής και ασφαλούς χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.
- Αναλύουν τη σημασία της ιδιωτικότητας, προσδιορίζουν τρόπους των παραβιάσεών της και διατυπώνουν κανόνες διαφύλαξης της ιδιωτικότητας συνδέοντάς τους με το δικαίωμα του ανθρώπου στη λήθη και τις μηχανές αναζήτησης.
- Προσδιορίζουν τις εστίες συλλογής και διατήρησης των προσωπικών πληροφοριών και τους τρόπους συλλογής προσωπικών δεδομένων (Cookies, P3P κ.ά.).
- Περιγράφουν τις επιδράσεις των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, στη διασπορά της πληροφορίας, στην ιδιωτικότητα και στο πολίτευμα της Δημοκρατίας.
- Τροποποιούν τις ρυθμίσεις του φυλλομετρητή για ασφαλή περιήγηση και οργανώνουν τις ρυθμίσεις προστασίας της ιδιωτικότητας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Τελική **γραφτή εξέταση** που περιλαμβάνει ομάδες θεμάτων με κοινή δομή και μορφή (100% του τελικού βαθμού). Το περιεχόμενο της εξέτασης οργανώνεται με ερωτήσεις κρίσεως, πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης, ανοικτές με απαντήσεις μικρής έκτασης, συμπλήρωσης κενών και ιεράρχησης προτάσεων.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

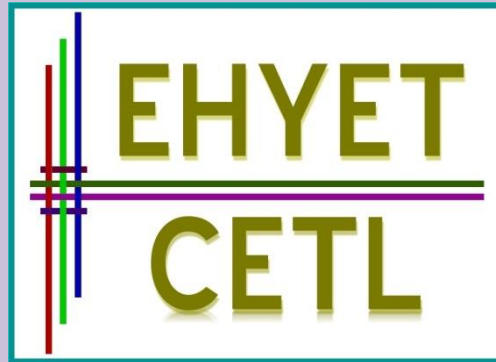
Πρόσωπο με πρόσωπο (εργαστηριακή εξάσκηση, επίδειξη, παραδείγματα, συζήτηση).

Χρήση ΤΠΕ:

- Χρήση διαδικτύου και πλοήγηση σε κατάλληλες ιστοσελίδες.
- Λογισμικό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Παρουσιάσεις μαθημάτων με PowerPoint.
- Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- **Παναγιωτακόπουλος, Χ. (2018). *Η Ηθική στο Διαδίκτυο και το Ηλεκτρονικό Έγκλημα*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.**
- Βρύζας, Κ., Τσιτουρίδου, Μ. (2014). *Νέοι και τεχνολογίες της επικοινωνίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Δαρδανός.
- Σιδέρη, Μ. (2013). *Το βιβλίο του Facebook. Ένας οδηγός για "αθώους" χρήστες*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Schmidt, E., Cohen, J. (2014). *Η νέα ψηφιακή εποχή. Οι επιπτώσεις στα έθνη, την επιχειρηματικότητα και τη ζωή μας*. Αθήνα: Εκδόσεις Δίαυλος.
- Βαφόπουλος, Μ. (2013). *Πως θα ζήσω με το διαδίκτυο; Πλαίσιο συμβίωσης για γονείς, δασκάλους και κάθε χρήστη*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σφακιανάκης, Ε. (2016). *Ο κώδικας του διαδικτύου*. Αθήνα: Εκδόσεις All About Internet.
- Επιλεγμένα άρθρα περιοδικών.

[*www.cetl.upatras.gr*](http://www.cetl.upatras.gr)